

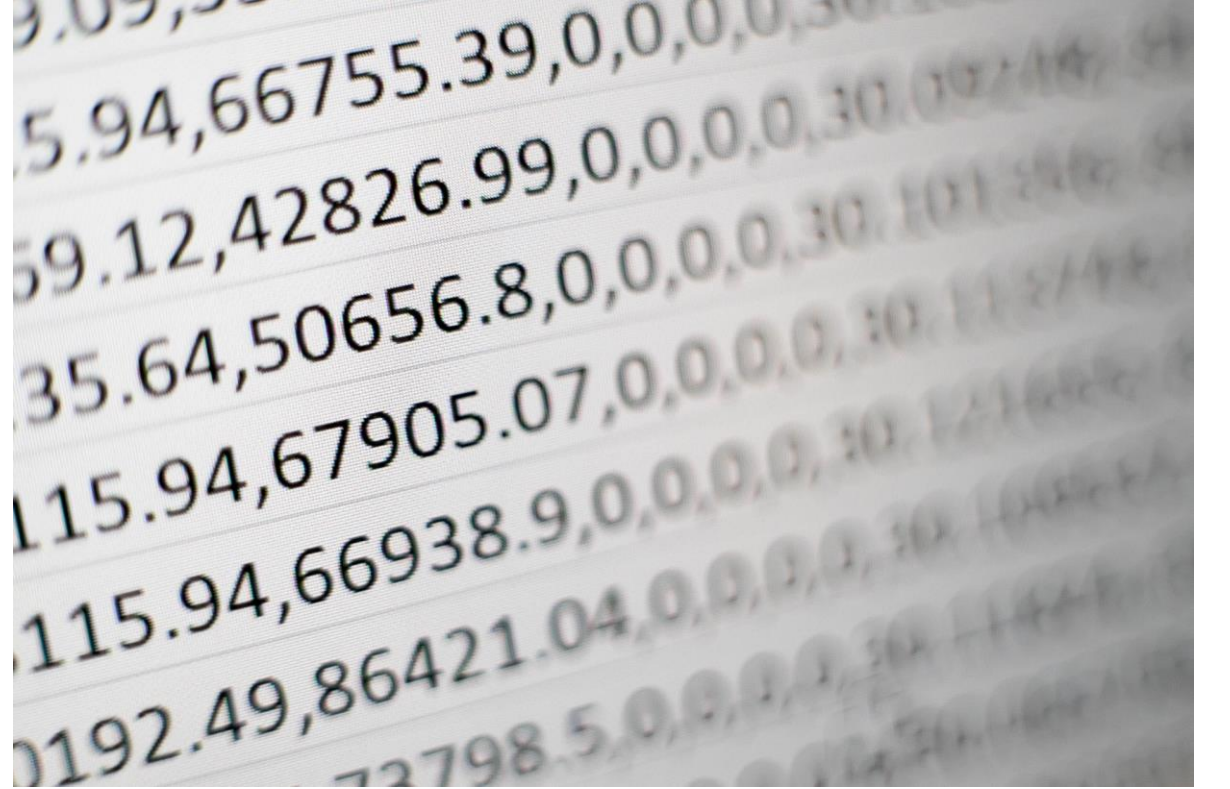
Bölüm 2

Finansal Tablolar

Prof. Dr. Serhan Gürkan

Muhasebe Nedir?

İşletmelerin karşılaştıkları mali nitelikteki işlem ve olayları;

Ölçen

İşlemleri parasal olarak ifade etmek.

Kaydeden

İşlemlerin niteliğini ve parasal karşılıklarını muhasebe defterlerine kaydetmek.

Sınıflandıran

Kaydedilen bilgiler belirli zaman aralıklarında derlenip niteliklerine göre gruplara ayrılır

Raporlayan

kaydedilen, sınıflandırılan ve özetlenen işlemler mali tablolar aracılığı ile sonuç aşamasına gelir

Mali (Finansal) Tablo Nedir?

Muhasebenin kayıt ve sınıflama suretiyle topladığı bilgilerin işletme ile ilgili taraflarca çeşitli amaçlarla kullanılmasına olanak vermek için özetlenerek gösterildiği tablolara finansal (mali) tablo adı verilir.

Finansal tablolar işletme dışına bilgi sunmanın temel aracı olmasının yanında işletmeyi ilgililere tanıtan önemli bir araçtır.

Finansal Tablolar

Temel Finansal Tablolar

Bilanço - Finansal Durum Tablosu

Gelir Tablosu - Kar/Zarar Tablosu

Ek Finansal Tablolar

Fon Akım Tablosu

Nakit Akım Tablosu

Öz Kaynaklar Değişim Tablosu

Satışların Maliyeti Tablosu

Kar Dağıtım Tablosu

1

Mali tablolar geçici niteliktedir.

2

Belli bir döneme ait gelir ve giderlerin karşılaştırılmasına odaklanmıştır.

3

Mali tablolarda yer alan rakamlar salt ve mutlak doğru ve kesin değildir.

4

Mali tablolar bir firmanın mali durumuna etki yapan tüm etmenleri göstermezler.

Finansal Tabloların Temel Özellikleri

Finansal Tablolar

Finansal tabloların amaçları üç noktada toplanmaktadır.

Yatırımcılar, kredi verenler ve diğer ilgililer için karar almada yararlı bilgiler sağlamak

Gelecekteki nakit akımlarını değerlendirmede yararlı bilgiler sağlamak

Varlıklar, kaynaklar ve bunlardaki değişiklikler ile işletme faaliyet sonuçları hakkında bilgi sağlamak

Finansal Durum Tablosu - Bilanço

Bir işletmenin belirli bir tarihteki

VARLIKLARI

BU VARLIKLARA SAHIP OLMAK İÇİN KULLANDIĞI

KAYNAKLARI

GÖSTEREN ÖZET TABLODUR.

Finansal Durum Tablosu Neleri Göstermez?

6

ÖNEMLİ NOKTA!

1. Faiz Oranlarını ve Duyarlılığı

İşletmenin mevduatlardaki paraları, alacakları ve borçları için uygulanacak olan faiz oranlarını göstermez. Faiz oranlarındaki değişimin olası etkileri hakkında bilgi vermez.

2. Marka Değerini

Tüketicilerin markaya atfettikleri değere bağlı olarak oluşturulan ve diğer markalar karşısında markanın finansal gücünü gösteren sayısal bir değerdir. Tüketici yönlü bir kavramdır.

3. Vade Tarihlerini

İşletmenin alacaklarını ve borçlarını hangi tarihte tahsil edeceğini veya ödeyeceğini tam olarak göstermez.

4. Kur Değişimlerini

Döviz kurundaki değişimlerin işletmenin finansal durumuna olası etkilerini göstermez.

5. Teminatları

İşletmenin alacakları ve borçları için gösterilen teminatların neler olduğu yazmaz.

6. Gelecekle İlgili Tahminleri

İşletmenin varlıklarının veya kaynaklarının gelecekteki değerleri ile ilgili tahminler yer almaz. Bilançonun üzerinde yazılı olan tarihteki değerlerini gösterir.

BİLANÇO – FİNANSAL DURUM TABLOSU

AKTİF	PASİF
1. DÖNEN VARLIKLAR	3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
	4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
2. DURAN VARLIKLAR	
	5 ÖZKAYNAKLAR
AKTİF TOPLAMI	PASİF TOPLAMI

AKTİF = PASİF

Temel Bilanço Denkliği

Varlıklar

=

Kaynaklar

Dönen Varlıklar
+
Duran Varlıklar

=

Yabancı Kaynaklar
+
Özkaynaklar

Dönen Varlıklar
+
Duran Varlıklar

=

Kısa Vadeli Yab. Kay.
+
Uzun Vadeli Yab. Kay.
+
Özkaynaklar

Temel Bilanço Denkliği

Yanda gösterilen eşitlikler her zaman sağlanmalıdır.

Varlık = Kaynak

Dönen Varlıklar +
Duran Varlıklar

Yabancı Kaynaklar +
Özkaynaklar

Temel Kavramlar

Varlık Nedir?

İşletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi için gereksinim duyduğu ve bu maksatla elde ettiği ekonomik değerlerdir.

Temel Kavramlar

Kaynak Nedir?

Kaynak, bir varlığın temin ediliş yeridir. Yani, 'bu varlığı nasıl aldın?' sorusuna verilen cevap bizi kaynağıya götürecektir.

BÖLÜM 3: FINANSAL TABLO KALEMLERİ

Biraz Daha Ayrıntı...

Dönen Varlıklar

Nakit olarak elde ve bankada tutulan varlıklar ile normal koşullarda bilançonun düzenlendiği tarih itibariyle **en fazla bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde** paraya çevrilmesi veya tüketilme öngörülen varlık unsurlarıdır.

Dönen Varlıklar

Dönen varlıklar iki gereksinim için elde bulundurulurlar:

- 1.Günlük faaliyetlerin sürdürülmesi,
- 2.Vadesi gelen borçların ödemesidir.

Dönen Varlıklar

Dönen varlıkların hangi kaynaklarla finanse edildiği mali analizlerde önemlidir.

Dönen varlık yapısı hem borçları ödeyecek hem de günlük faaliyetleri karşılayacak şekilde olmalıdır.

Dönen varlıkların kısa vadeli borçları aşan kısmına **net çalışma sermayesi** denir.

AKTİF	PASİF
1. DÖNEN VARLIKLAR	3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
Nakit ve Nakit Benzerleri	
Finansal Yatırımlar	4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
Ticari Alacaklar	
Stoklar	5 ÖZKAYNAKLAR
Diğer Dönen Varlıklar	
2. DURAN VARLIKLAR	
AKTİF TOPLAMI	PASİF TOPLAMI

Nakit ve Nakit Benzerleri (Hazır Değerler)

Nakit olarak elde bulunan paralar, bankalardaki mevduatı ve istenildiğinde değer kaybına uğramadan paraya çevrilme olanağı bulunan varlıkları kapsar.

Yapılacak analizlerde, işletmenin elindeki nakit miktarının optimum olması ve nakit kaynaklarının uygun olması istenir.

Nakit ve Nakit Benzerleri (Hazır Değerler)

Gereğinden fazla olması atıl kalmasına neden olacağından özellikle enflasyon dönemlerinde eldeki nakdin satın alma gücünü düşürür.

Gereğinden az nakit miktarı da gerek günlük faaliyetler gerekse borç ödeme bakımından sorun yaratabilir. Alınan avanslar olumlu bir yabancı kaynaktır.

Finansal Yatırımlar (Menkul Kıymetler)

Menkul kıymetler işletmenin atıl nakdini değerlendirme amacıyla **geçici süreler** için alınan

hisse senetleri, tahvil ve bunların türevi olan kıymetleri kapsamaktadır.

Finansal Yatırımlar (Menkul Kıymetler)

Hazır değerler toplamının büyük kısmını menkul kıymetlerden oluşması işletmenin **esas faaliyet konusu dışındaki** işlerle uğraştığı gösterir ve şüphe ile karşılanması gereken bir durumdur.

Ticari Alacaklar

İşletmelerin esas faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışından doğan ve vadesi en fazla bir yıl olan senetli ve senetsiz alacaklara ticari alacak denir.

Ticari alacakların azlığı yada çokluğunu gelir tablosundan satışlar kaleminin rakamsal büyüklüğüne bakılarak karar verilir.

Ticari Alacaklar

Ticari alacakların kaynağı satışlardır.

Şüpheli ticari alacak karşılıklarının olması, alacakların tahsilinde bazı sorunlar olduğu şeklinde yorumlara neden olur.

Şüpheli alacaklar, alacakların gelecekte nakit yaratma gücünü olumsuz yönde etkiler.

Stoklar

Stokların beklenen düzeyden yüksek çıkması değişik bakış açılarıyla olumlu yorumlanmaz.

Stokların yüksek olması işletmenin satış zorluğu çektiğini işaret eder.

Satılmayan stokların bozulması, modasının geçmesi gibi nedenlerle işletme zarara uğrar.

Az stok olması da müşteri siparişlerini zamanında karşılamayabilir.

AKTİF	PASİF
1. DÖNEN VARLIKLAR	3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
2. DURAN VARLIKLAR	4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
Ticari Alacaklar	
Finansal Yatırımlar – Mali Duran Varlıklar	5 ÖZKAYNAKLAR
Maddi Duran Varlıklar	
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	
AKTİF TOPLAMI	PASİF TOPLAMI

Duran Varlıklar

Bir yıldan veya bir normal faaliyet döneminden daha uzun sürelerle işletme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kullanılmak amacıyla elde edilen ve **normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülme**yen varlıkları kapsar.

Duran Varlıklar

Ticaret işletmelerinde duran varlıkların dönen varlıklardan daha küçük olması beklenir.

İmalat işletmelerinde ise, duran varlıklara yapılan yatırım tutarı dönen varlıklardan daha büyük olmalıdır.

Duran varlıklara yapılan yatırımın büyüklüğü işletmelerin içinde bulunduğu sektörlere göre değişir.

Uzun Vadeli Ticari Alacaklar

Point #1

Dönen varlıkların duran varlığa dönüşmesi ve fonlarının uzunca bir süre başkaları tarafından kullanılması bakımından istenmez.

Point #2

Toplam aktifler içinde çok düşük bir yüzdeye sahip ise normal yorumlanır.

Uzun Vadeli Ticari Alacaklar

Point #1

Mükellefin faaliyet alanı sektör itibariyle irdelenerek satışların bir yıldan uzun vadeli olup olamayacağı tespit edilmelidir.

Point #2

Aksi halde işletmenin satışlarını ilişkili kişilere çok uzun vadeli yapması transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı olarak değerlendirilebilecektir.

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar

Personelden ve ortaklardan alacaklar

%

Artış göstermesi işletmenin çalışma sermayesi gereksinimini arttırır.

%

Ortakların işletmeye uzun vadeli borçlarının olması, faizsiz fon kullanımı olarak değerlendirilebilir.

Finansal Yatırımlar

(Mali Duran Varlıklar)

Uzun vadeli yatırım amacıyla ve yasal zorunluluklar nedeniyle uzun vadede elde tutulacak menkul kıymetler ile

başka şirketlere ortak olmak amacıyla satın alınan hisse senetleri bilançoda mali duran varlıkları oluşturur.

Maddi Duran Varlıklar

Elle tutulan, gözle görülebilen varlıklar

Maddi duran varlıklar mal ve hizmet üretiminde kullanılan değerler olarak, işletmenin kapasitesi ile ilgilidir. Bina, makine, araç, demirbaş gibi...

Maddi duran varlıkların gereğinden fazla olması; işletme için kapasitesini tam olarak kullanamayacağını, dolayısıyla atıl kaldığını gösterir.

Maddi Duran Varlıklar

Elle tutulan, gözle görülebilen varlıklar

Maddi duran varlıkların finansmanında uzun vadeli yabancı kaynak ve öz kaynak kullanılmalıdır.

İmalat işletmelerinde maddi duran varlıkların büyük tutarlarda olabileceği kabul edilirken, ticari işletmelerde daha az olması beklenir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan

İşletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen gider ile belli koşullar altında hukuken korunan haklar ve şerefiyelerin izlendiği hesap grubudur.

Maddi olmayan duran varlıklar da hasılat yaratıcı unsurlardır. Örneğin Haklar; işletmenin hasılatını olumlu etkileyecek etkiye sahiptir.

